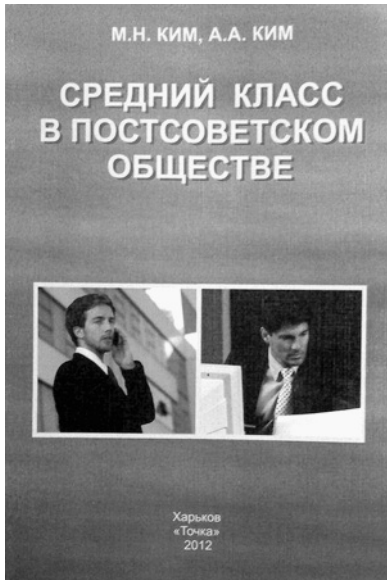

М. Ким, А. Ким

«Средний класс в постсоветском обществе: социально-экономические критерии, структура, условия формирования»¹

У 2012 р. у м. Харків вийшла друком монографія М. Ким, А. Ким «Средний класс в постсоветском обществе: социально-экономические критерии, структура, условия формирования».

Актуальність теми видання зумовлена тим, що стан середнього класу є одним із вирішальних параметрів характеристики суспільства, що базується на соціально орієнтованій економіці. А в пострадянському просторі стан і ступінь розвитку цього класу слугує також показником успішності реалізації ринкових реформ.

Спираючись на класичну спадщину К. Маркса про соціально-класову структуру і М. Вебера про соціальну стратифікацію, автори монографії зробили спробу зрозуміти та узагальнити феномен і категорію середнього класу на матеріалах переважно України та Росії, які характеризують стан його формування. Автори справедливо відмічають, що середній клас — це перш за все соціологічна категорія, але має серйозну економічну основу, що й є головним предметом аналізу. В монографії дано переконливе обґрунтування соціально-економічних та інституційних основ формування середнього класу в період ринково-капіталістичної трансформації.

У монографії, виходячи з характеристики середнього класу у західній соціології, розкриваються його особливості у пострадянських країнах на прикладі Росії та України: соціально-економічні критерії та структура. Теоретико-методологічною базою дослідження є марксистська класова теорія і концепція М. Вебера про соціальну стратифікацію. Звісно, середній клас — передусім соціологічна категорія, проте у нього є серйозні економічні підстави, що є головним предметом аналізу. Велику увагу приділено розгляду соціальної мобільності як фактора динаміки середніх верств та середнього класу.

Автори рецензованої роботи роблять наголос на необхідність створення соціально-економічних умов та інституційних основ для становлення середнього класу в нашій країні. Констатуючи низький серед європейських держав рівень економічного розвитку та життя в Україні, в монографії пріоритетом висунуто забезпечення стійкого економічного розвитку як матеріальної основи створення середнього класу в Україні.

Безперечно, здобутком монографії є виявлення і обґрунтування соціального партнерства як центрального механізму у функціонуванні та розвитку середнього класу, особливо за умов транзитивного пострадянського суспільства.

Зрозумілим є доволі значний розгляд у книзі питання про здійснення оптимальної диференціації доходів населення. Адже в нас, за даними соціологічних опитувань Інституту соціології НАН, децильний коефіцієнт доходів найбагатших і найбідніших українців складає 40:1 проти 9,3:1 в Західній Європі.

Автори рецензованої монографії не ухиляються від гострих питань ідентифікації середнього класу та умов його становлення в період транзитивного пострадянського суспільства. Це стосується і долі та перспектив майбутнього середнього класу на Планеті в XXI ст., коли людство переходить із індустріальної стадії до постіндустріальної. Автори цілком виправдано трактують це питання диференційовано: у загально-цивілізаційному та локально-цивілізаційному аспектах.

Аспіранти, здобувачі та студенти, всі особи, які займаються проблемами середнього класу, взагалі соціально-класової структури суспільства, знайдуть цікаві матеріали для досліджень, міркування і роздумів.

*Доктор економічних наук, професор Д. Богиня,
Доктор соціологічних наук, професор В. Пилипенко.*

¹ Ким М. Н., Ким А. А. Средний класс в постсоветском обществе: социально-экономические критерии, структура, условия формирования. Монография. — Х. : Точка, 2012. — 193 с.